

Talousarvion laadinta-aikataulu yleinen

Elokuu	15.8.	TA-laadintaohjeet/raami KHALL Palkat tarkastettu päävastuualueilla ja palautettu talousjohtajalle
	18.8.	Palkat syötetään Raintanceen (Marianne ja lida hoitavat)
Syyskuu	15.9.	Sisäiset erät päävastuualueilta valmiina ja palautettuna talousjohtajalle tarkistettuna
	18.9.	lida ja Marianne siirtävät sisäiset erät Raintanceen
Lokakuu	31.10.	Päävastuualueiden talousarviot ovat käyneet lautakunnissa ja ne on lähetetty talousjohtajalle
Marraskuu	17.11.	Veroproositit ilmoitetaan verohallinnolle
	30.11.	Hallitus käsitellyt talousarvion
Joulukuu	31.12.	Valtuusto käsitellyt talousarvion

Syksy 2026

Elokuu	11.8. Raami kaupunginhallituksessa 15.8. Palkat tarkastettu päävastuualueilla ja palautettu talousjohtajalle sekä controllerille Talousarvion laadintaohjeet päävastuualueille 19.8. Palkat syötetään Raindanceen (lida hoitaa)
Syyskuu	11.9. Sisäiset erät päävastuualueilta valmiina ja talousjohtajalla tarkistettuna lida siirtää sisäiset erät Raindanceen
Lokakuu	23.10. Päävastuualueiden talousarviot ovat käyneet lautakunnissa ja ne on lähetetty talousjohtajalle 29.10. kaupunginhallituksen lista valmistelussa veroprosenttien osalta
Marraskuu	3.11. KHALL Veroprosentit käsittelyssä 9.11. KVALT Veroprosentit käsittelyssä 17.11. veroprosentit ilmoitetaan verohallinnolle 24.11. talousarvio valmis lähetettäväksi hallituksen jäsenille
Joulukuu	1.12. KHALL käsittelee TA2025 15.12. KVALT käsittelee TA2025

Ohjeita talousarvion valmisteluun syksyllä 2026

-Raami käsitellään kaupunginhallituksessa elokuussa

- Raamin pohjana vuoden 2026 toteuma 1-6 ja kolmen edellisen vuoden tilinpäätös
- Palkkoihin varataan 2,4 %:n korotus koko vuodelle
- Menomäärärahojen summat päävastuualueittain raamista, ylityksiä ei sallita, päävastuualueet sopeuttavat toimintaa, jotta raamiin päästään.

Talousarvio oltava tasapainossa (=nolla-tulos tai positiivinen tulos)

- Verotulot ja valtionosuudet arvioidaan Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön laskelmien pohjalta
- Päävastuualueet arvioivat itse omat myynti- ja maksutuottonsa raamin pohjalta
- Päävastuualueen johtaja vastaa talousarvion laatimisesta siten, että saavutetaan vähintään tavoitteeksi asetettu tulos.
- Vuoden 2027 aikana päävastuualueen johtaja vastaa siitä, että toimintakuluja sopeutetaan siten, että saavutetaan tulos, jolla voidaan saavuttaa talousarviossa asetettu tavoite sekä kattaa vuoden 2026 tilinpäätöksessä syntyviä alijäämiä, mikäli tilinpäätös on alijäämäinen.

Raamin perusteina

- ulkoiset tulot ja menot
- palkat korotuksineen (korotukset 2,4 % 1.4.2027 alkaen)
- talouden tasapainottamistoimet jatkuvat yhä

Johtoryhmä käsittelee talousarvion reunaehdot elo-syyskuussa raamin hyväksymisen jälkeen

- Palkat viedään ns. excel-vetona kokonaisuuksina Raindanceen ensimmäisenä.
 - o Vaikinaiset ja pitkäaikaiset määräaikaiset viedään ensimmäisenä (taulukko Raindancea varten laaditaan henkilöittäin, controller muokkaa taulukon Raindanceen sopivaksi)
 - o Toisessa aallossa viedään lyhytaikaiset sijaiset ja määräaikaiset (taulukko Raindancea varten laaditaan kokonaissummina, kirjanpitäjä muokkaa taulukon Raindanceen sopivaksi)
 - ➔ kun saatte talousjohtajalta palkkataulukon, tarkistakaa, ovatko työntekijöiden nimet ja määrät oikein. Muuta ei tarvitse tarkistaa. Muokata nimiä, jos on virheitä tai puutteita.
 - ➔ Raindance laskee kaikki kulut, myös sivukulut. Tarkistakaa summat, kun palkat on siirretty Raindanceen.
 - ➔ Jos palkoissa on virheitä, ilmoittakaa siitä talousjohtajalle ja controllerille, jonka jälkeen sovitaan, kuka korjaa virheet.
 - ➔ H! Siirrossa lomarahat tulevat kuukausipalkkojen tilille.

➔ Kirjanpitäjä laskee tasausmaksun ja lähettää tiedot päävastuualueille, joilla tiedot syötetään päävastuualueen hallinnon kustannuspaikalle, tilille 4110.

- Sisäiset erät viedään Raindanceen sen jälkeen, kun on varmistettu, että ne täsmäävät. Päävastuualueet lähettävät omat sisäiset eränsä talousjohtajalle, joka varmistaa, että sisäiset erät täsmäävät.
- Sisäiset erät syötetään myös excel-vetona kaikki kerralla. Talousjohtaja ja controller huolehtivat excelin laatimisesta Raindancea varten päävastuualueilta saatujen tietojen pohjalta.
- Sisäinen erä = kaupungin sisäistä ostoa ja myyntiä -> todellista rahaa ei tässä vaiheessa siirry kustannuspaikalta toiselle
 - Vain ulkoiset menot ja tulot ovat rahaa liikuttavia tuloja ja menoja
 - Tällä hetkellä sisäiset erät ovat pääasiassa ulkoisia laskuja toimialalta toiselle kohdentavia -> hoidetaan jatkossa tiliöimällä laskut suoraan todellisille kustannuspaikoille.
- Tämän jälkeen Raindanceen syötetään muut luvut.
 - tulot miinusmerkkisinä ja
 - menot plusmerkkisinä lukuina
 - 10 euron tarkkuudella.
- Investoinnit tallentaa controller päävastuualueilta saamiensa tietojen perusteella.
- Tiedot investoinneista kootaan yhdessä johtavien viranhaltijoiden kanssa investointilajeittain ja päävastuualueittain.
- Investointiosaan sisällytetään vain pakolliset ja välttämättömät investoinnit, jotka ylittävät investointirajan 5 000 euroa.
- Muut hankinnat (< 5 000 euroa) sisällytetään käyttötalousosioon.

Talousarvio on bruttositova: määrärahojen tulee riittää menoihin ja tulojen vastata todellisuudessa saatavaksi ennakoituja tuloja.

Lähtökohtana on, että verotulot ja valtionosuudet riittävät vähintään käyttötalousmenoihin sekä lainojen lyhennyksiin ja vuosikate on positiivinen eli menot ovat pienemmät kuin tulot.

➔ jokaista menoerää on tarkasteltava huolellisesti noudattaen vanhaa periaatetta:
"ei hankita sitä, mitä tarvitaan, vaan sitä, mitä ilman ei pärjätä"

Toivottavaa olisi, että myös uusien lainojen määrää voidaan vähentää vuonna 2027.

Laatiessanne talousarviota tarkastelkaa niin tuloja kuin menojakin seuraavasti:

1. ulkoiset tulot ja menot
2. sisäiset tulot ja menot
3. ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot yhdessä
4. Laatikaa myös taloussuunnitelmavuodet

